

Peščina v državi SHS pavlačirana.

Naročnina listu: Celo leto K 120—, pol leta K 60—, četiri leta K 50—. Izven Jugoslavije: Celo leto K 150—. Inserati ali oznanila se računajo po dogovoru; pri večkratnem inseriranju primeren popust. Upravništvo sprejema naročnino, tiskarstvo in reklamacije. — Telefon št. 220.

STRAŽA

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo

Posamezna številka stane 1 kruna.

„Straža“ izhaja v ponedeljek, sredo in petek. Uredništvo in upravništvo je v Mariboru, Koroška cesta št. 5. — Z uredništvom se more govoriti vsak dan samo od 11. do 12. ure dopoldne. Rokopis se ne vračajo. — Nezaprite reklamacije so poštnine proste. — — — Telefon št. 220.

44. številka.

Maribor, dne 22. aprila 1921.

Letnik XIII.

Volilni falzifikati demokratov.

Radi izida občinskih volitev v Sloveniji, ki oznanja že danes katastrofo za slovensko JDS, je prevzel naše demokrate tak strah, da preizkuša, o vse mogoče slepije, da bi prikrili svoj poraz pred strankarskimi bratci iz Hrvatske in Srbije.

Da bi si priglufala JDS v Sloveniji vsaj nekaj mandatov po mestih in trgih, je začela z ogabno falzifikacijo poročil iz najvišjih vladnih mest.

Vodja naše JDS dr. Kukovec si je do dobra v svesti, da pride v Beogradu na natezalnico radi poraza slovenskih liberalcev pri občinskih volitvah, radi tega je začelo v demokratskih listih kar deževati obljub in uspehov, katere bo dosegla demokratska stranka v najbližji bodočnosti.

„Jutro“ se kar cedi obljub glede zgradb najnujnejših železniških prog v Sloveniji, za katerih napravo pa se ni zmenil pred meseci niti eden slovenski demokrat, ampak so tozadevno pritiskali na železniško ministristvo le poslanci Jugoslovanskega kluba, katerim je beograjska vlada zagotovila trasiranje ter graditev novih železniških prog, kakor smo to objavili v zadnji „Straži“.

Zgradba novih železniških prog — uzurpirani razglas demokratskih listov — bi naj bilo nekako liberalno mamilo za celotno slovensko ljudstvo v očigled občinskih volitvah.

G. minister dr. Kukovec dobro ve, da bo našega kmeta težko pretantal za svojo politično plat, radi tega se je lotil z zarbo obljub za JDS hvaležnega polja obrtnikov in sicer le manjših, ker slovenski fabrikanti so kot velekapitalisti in vojni dobičkarji že itak po večini pristaši bankokratske JDS. Manjšim obrtnikom obljublja g. za vse „pravični“ socialni minister 10urni delavni čas, seve — obljuba za dobo volitev. Ako bo po volitvah in po katastrofi JDS ostalo pri starem, tega ne bo kriv dr. Kukovec, ampak manjši obrtniki, ki bi slučajno nasedli njegovim predvolitvenim obljubam in volili demokrate.

Da se pa pokaže JDS pred javnostjo kot siranka „nižjih“ — danes zahtihog beraških invalidskih slojev — obljublja g. dr. Kukovec zopet pred občinskimi volitvami izplačilo značajnih podpor — invalidom, vdovam in sirotam, ki so že itak tapcirani z dr. Kukovčevimi obljubami izza debe volitev v konstituantno.

Kakor ravnokar omenjeno, so si naši demokrati lepo namazali pot za ngoden uspeh občinskih volitev s pomočjo obljub iz Beograda, ki so zagledale beli dan javnosti. Baš v dne, ko se je demokratsko barvani Belgrad cedil obljub za Slovenijo, so prišla po očila o občinski volitveni katastrofi JDS še pred izvršenimi volitvami. In dejstva popolnega poraza so se naši liberalci tako prestrašili, da so se zatekli v svoj naiglusne, ši kot — utajitve faktov. Naša stranka je dobila od liberalnih okrajnih glavarjev obvestila, da je na Slov. Štajerskem že zmagala SLS pred volitvami z znatno večino nad vsemi strankami, ker je edina vložila v skoro vseh podeželskih občinah svojo listo. Kot prvo se je prestrašilo za JDS katastrofalnega poraza „Jutro“, ki je prišlo z zahtidom o SLS falzifikatih glede poročil o občinskih zmagah. Ta „Jutrov falzifikat“ ni toliko namenjen Sloveniji, kot Beogradu, ki bi znal prehitro zaznati, da je izšla JDS že pri konstituantnih volitvah kot milostna troperesna deteljica, ki bo pa pri sedanjih volitvah usahnula čisto.

Za o resničnem izidu občinskih volitev predobro informiranim „Jutrom“, ki pošilja namenoma v javnost falzificirana poročila, je na bergljah prišel „Tabor“, ki pravi, da je bila po-

Kdo ruši državo?

Dan za dnevom dvigajo demokrati centralisti v svojem časopisju proti vsem, ki slepo ne zagovarjajo nazorov velesrbske bankokracije, ogromna in števina bremena najrazličnejših obtožb. Klerikalci, socialisti, zajedničarji, radičevci, komunisti in kakorkoli se ta „protidržavna zatega“ imenuje, spada po ideologiji „državotvorcev“ med rušilce države.

Ni nam na tem ležeče, da brani mo rovarenje komunistov, nočemo poveljevati radičevske negacije države, istotako ne maramo navajati zasluge, ki si jih je SLS pridobila za ustno vitev države. Ker nas pa demokratsko časopisje z neko strasno doslednostjo, z nekim perverzним cinizmom, prišteva med pestro družbo državni nevarnih elementov, smo primorani, podati na vprašanje: kdo ruši državo? takšen odgovor, ki bo vsaj deloma osvetil demagoško in hujskajočo stranko „državotvorcev“.

Pred volitvami v ustavotvorno skupščino je demokratska stranka v svojih listih, lepakih in letakih naglašala potrebo jugoslovanstva. „Več jugoslovanstva!“ je bil klic slovenskih in hrvatskih voditeljev stranke, ki se je v Beogradu odrekla firmi „Jugoslov. demokratska stranka“ in raje prstala na Srbom povoljni naziv „Demokratska stranka“. V Sloveniji vedelra ta stranca s hlapčevskim duhom na polnjenih srbskih petolincev pod „nastveno znamko JDS“, v Beogradu pa srbski poslanci Demokratskega kluba o jugoslovanstvu nočejo ničesar vedeti. Neznčajneži so predvsem slovenski demokratje, ki vse to uvidevajo, a ne storijo za pravo in iskreno jugoslovanstvo ničesar. Slovenski demokrati, izdajice interesov svojega naroda, so takoj, ko se je politični položaj obrnil v prid centralistom, pričeli s ponižno taktiko — kimanja.

Najlepši dokaz so nam prinesli za to krdivci sami.

V beograjski ministrski kovačnici so kovali srbski resortni ministri razne, razvoje trgovstva in obrti se zepersjavljajoče davčne predloge, dr. Kukovec pa, ki je imel prilike dovolj za svoj „mogočni veto“, ni zganil niti z mezineem. Ker stojimo tik pred volitvami, je treba cenih in zabavnih komedij. V to svrhu so v Ljubljani prav isti demokrati, ki so voljni dajati vladi celo za projektirane naredbe ministrov svoje „popolno zaupanje“, sklicali shod trgovcev in obrtnikov, na katerem se očitali vladi reakcionarstvo. Pameten človek bo rekel: Ali so to lopovi ali bedaki?! Na enketi tr-

vsod po Slov. Štajerskem radi malega števila volilcev in visokega kandidator sestavljena sporazumno lista samostojnih in klerikalcev pod imenom: Samostojna kmetka zveza. Na potu na glavarstvo pa so te liste klerikalci skoraj povsod prekrstili v „Slovenska kmetka zveza“ in pišejo zdaj, da so v njej sami klerikalci. Na drugi strani, pravi „Tabor“, pa je treba pribiti to, da so bili pri zadnjih občinskih volitvah skoraj v vseh občinah — klerikalci gospodarji. (Res, a ostanevo tudi zanaprej. Op. ur.) To „Taborovo“ poročilo je tako očividno falzifikat, da se mu mora smejati vsak samostojni bajtar. Ako bi bile res po deželi same kompromisne liste, bi feh ne bili vlagali pri glavarstvih „zvezarji“, ampak nasilneži od Samostojne, ki so vendar napredni element, kateri se ne pustijo goljufati od politične „noči“, kot je KZ. Poročila o falzifikaciji naših poročil pri izidu občinskih volitev neoržijo in jih gotovo ne verjame niti sam Beograd.

Strah pred izidom občinskih volitev v Sloveniji, naraščaj o zozicije v Beogradu, oster nastop o zozicije pri generalni debati v konstituantni in še drugi znaki zatona demokratske politične zvezde so prisilili demokrate, da

govskih in obrtniških interesentov kričejo proti sistemu, ki ga vzdržuje stranka, kateri so dali svoje zaupnice.

Kaj naj k temu poreče ta dogodek razmotrivajoče ljudstvo? Ali ne bo pešala ljubezen slovenskega ljudstva do države, katero „tvorijo“ taki ljudje? Državo rušijo tisti, ki igrajo dvojno vlogo in se izigravajo kot „država“ na eni, kot zat rani in zapostavljeni živelj na drugi strani.

Dr. Milan Roje, sicer demokratski poslanec, je napisal v „Novi Evropi“ pod naslovom „Prilike u Hrvatskoj“ obsežni članek, v katerem je razgalil žalostne razmere na Hrvatskem. Zamenjava bankovcev, valutna reforma, zvišanje davkov, poslovanje carinskih, poštah in prometnih uradov, vse to je člankar pripisal kot krivdo onim, ki sedijo v centralni vladi na odločujočih mestih že izza preobrata. Vse nezakonitosti, ki so jih na Hrvatskem zakrivali demokrati s svojo koruptno politiko, so tirale hrvatskega seljaka v Radičeve vrste. Radičevstvo je postalo na Hrvatskem nekako merilo ljudske nezadovoljnosti nad velesrbskim in centralističnim režimom.

Isto, kar je dr. Roje razkril na Hrvatskem, se je vtihotapilo tudi v našo Slovenijo. Poslanski „trijumvirat“: Zerjav, Kukovec in Reiser, ki se se vdnjali tistim idejam, ki jih pro pagira beograjski list „Balkan“, je vzpostavil v Sloveniji s pomočjo samostojnih Efičajtov absolutnem centralističnega liberalizma, katerega je slovensko ljudstvo dne 28. novembra z veliko večino odklonilo. Razpasla se je po vsej Sloveniji korupcija, kakoršne ni bilo niti pod proslulo madžarsko vlado. — Vladajoča klika v Sloveniji se danes opira na kurzu se klanjajoče uradništvo, učiteljstvo in — žandarje. Cenzura je postala dekta stranke, oziroma „države“. Nizkotna zares nizkotna pa je namera liberalnih mogoteev, ki hočejo z raznimi mami in „dišavami“ uspravati slovensko in tudi hrvatsko ljudstvo v „pravično spanje politične letargije“, ker jim je le na ta način zasigurano ribarjenje v kalnem.

Prepričani smo, da se centralistične namere ne bodo udejevale. Nismo in ne bomo nikdar obupali, ker verujemo v zrelost slovenskega ljudstva. To ljudstvo bo zahtevalo od tistih, ki so v usodnih dnevih kovali njegovo gospodarsko in kulturno odvisnost, po laganje računov. Prišel bo plačilni dan, ko bo slovensko ljudstvo obraču-

so pregovorili notranjega ministra g. Draškoviča na odstop, da se osvetijo s pomočjo nasilne politične ščuke Pribičevića nad opozicijo. Pribičević si je že v svesti notranje ministrske moči osedlal konja Vesničeve „Obznane“ proti celotni opoziciji, da zasigura demokratom začasno politično premoč. Kakor pa nam znajo povedati novejša beograjska poročila, se je upri Pribičevićem „obznanam“ sam Pašič in pustil obsedeti g. Svetozarja na prosvetnem ministrskem fotelju in s tem faktom je pokopan tudi med slovenskimi demokrati zadnji up, da prikrijejo svojo novejšo politično nagoto pred Srbi in Hrvatji.

Novi notranji minister Pribičević bi bil gotovo po vzgledu Vesniča ustav. tudi SLS stranki glasila in tako zatatil izvenslovenski javnosti katastrofo JDS pri občinskih volitvah. S Pašičevim porinom sokolaša Pribičevića na zopetni prosvetni fotelj, je odklenal slovenskim demokratom zadnji up še na podaljšanje volilnih falzifikatov, s katerimi so skušali preslepiti hrvatsko ter srbsko — demokratsko javnost!

Vočigled prevelikemu demokratske mu nasilju ima tudi starosta Pašič — lucida intervallu.

nalo s pravimi rušilci tiste države, katero si je ljudstvo v mračnih dnevih suženjstva želelo. Slovensko ljudstvo je danes razočarano, ali eno naj si zapomni njegovi izdajalci: da siedi za velikim petkom bridkih izkušenj njegovo sijajno vstajenje!

Samostojna zahrbtnost v Beogradu.

Slovenski samostojneži so uganjali v zemljoradniškem klubu čedne stvari: delali so kakor konjski mešetarji najgorje vrste, ki lažejo in se pridušuje, o, samo da napravijo profit. Par zglodov. Naši samostojneži so pregovorili zemljoradniški klub, da je predlagal kancelparagraf. In kako so pridobili zato srbske kmetke zastopnike? Nadeli so si krinko preganjane nedolžnosti in pripovedovali, kako jih preganjajo slovenski duhovniki; če ne bo kancelparagrafa, so jadikovali, bodo vsi župniki in kaplani pridigali zoper nje in Samostojne stranke bo konec. Srbski zemljoradniki, ki tedaj še niso poznali naših dičnih Mermoljev, Drofenikov, Urekov in Pucelov, so jim verjeli, sedaj pa vidijo, kako so jih slovenski profitmaherji speljali na led. — Drug primer. Samostojneži so se takoj prvikrat peljali v Beograd s trdnim sklepom, da vstopijo v vlado. Kako bi bili mogli Zerjavovi sinčki ravnati drugače? Zavoljo lepšega so pa najprej vstopili v zemljoradniški klub in skušali pridobiti ga, da se proda demokratsko-radikalni vladi. Na ta način so hoteli prikriti pred slovensko javnostjo svojo že prej z demokrati sklenjeno kupčijo. Ker so v zemljoradniškem klubu videli, da svojih namenov ne bodo dosegli, če delajo odkrito, so začeli tajno spletkariti. Obdelovali so posamezne srbske zemljoradnike, naj potegnejo z njimi, ter jim za plačilo obetali ministrske stolčke. Ce je pošten srbski zemljoradnik rekel, da ne čuti v sobi sposobnosti za ministra, ga je samostojni mešetar zavrnil: Tudi Roškar je kmet, pa je bil le minister. Ko pri poštenih srbskih zemljoradnikih niso ničesar opravili, so sami šli tja, kamor jih je vlekle srce in kamor spadajo kot priganjači slovenskih policajdemokratov, katerim so se bili prodali že pred volitvami. — Odličan član zemljoradniškega kluba se je izrazil, da bi se srbski zemljoradniki z zančevanjem za vedno obrnili od slovenskega kmeta, ako bi bil tak, kot so samostojni poslanci v konstituantni.

Podpredsednik konstituante Urek — čaka ...

Iz Beograda nam pišejo: Slovenska samostojna stranka je bogato obdarila svoje poslance. Skoro polovico jih je že spravila pred polna korita. Mesar Pucelj vleče ministrsko plačo, kmet dr. Vošnjak plačo vseučilišnega profesorja, poslanske dnevnice in ima dekret na inostransko poslaništvo in sedaj je prišel vsled pogodbe, s katero je Samostojna stranka izdala kmete, tudi uskok iz Kmetke zveze gospod Urek do svojega korita. Izvolen je za tretjega podpredsednika skupščine in dobi za to zraven poslaniških dnevnic še mesečno 1500 dinarjev za to, da mu ni treba nič delati kot podpredsednik. Kako malo priljubljenosti uživa Urek vsled svoje neuljudnosti in visokega gospodarskega ponašanja, pokazalo se je pri njegovi volitvi. Zbornica šteje 419 poslancev, a Urek je dobil le 149 glasov, za to se Urek s posmehom imenuje „podpredsednik manjšine“. Od kar je Urek izvoljen podpredsednikom neprestano sedi na svojem sedežu v klopi in mlo kakor ovčica gleda na predsednika Ribarja, čakajoč, kdaj bo ga pozval na podpredsedniško mesto. Toda do danes se ga Ribar ni pozval

ker ga ne more rabiti in ker ve, da ne Urek razven svoje nesposobnosti še tudi splošno nesimpatičen v zbornici. In tako Urek kakor ovčica pohlevno čaka, čaka in čaka in zraven vleče 1500 dinarjev, to je 6000 kron mesečno katere mu plačujejo z žulji in v potu svojega obraza samostojni in nesamostojni kmetje.

Samostojneži — dobri učenci . . .

V ustavotvorni skupščini so hoteli demokratje uničiti mandat bivšega ministrskega predsednika Protčca ter so vsled tega napravili lažnjiv protokol o seji overovalnega odbora, koje seje pa ni bilo, in so vnjem predlagali, da se uniči mandat Stojana Protčca. Ko so radikali in naši poslanci prišli na to nepošteno dejanje in se je vsled tega namesto mandata uničil lažnjivi protokol, so se za demokratsko prevaro najburneje zavzemali samostojni poslanci. V vsem dobri učenci demokratov!

Železnica Špilje — Radgona.

Železniško ministrstvo je na interpelaciji poslanca dr. Hohnjeca o vprašanju otvoritve železniškega prometa na progi Maribor—Ljutomer po nemškoavstrijskem teritoriju od Spilje do Radgone odgovorilo, da je podvzelo že veliko korakov v tej zadevi, in sicer preko svojega delegata pri avstrijskem železniškem ministrstvu na Dunaju in preko ministrstva zunanjih del diplomatskim potom pri avstrijski vladi, toda brez uspeha. Kakor je razvidno iz zadnjega poročila našega delegata na Dunaju, hočejo Avstrijci celo zadevo zavleči. Te potežkoče izhajajo do večini od štajerske pokrajinske vlade. Naše železniško ministrstvo pa napoveduje represalije proti Avstriji. V odgovoru z dne 12. aprila za gotovija poslancu dr. Hohnjecu:

„Naš delegat na Dunaju je pooblaščen, da sporoči na kompetentno mesto na Dunaju, da bomo ako ne doпустijo kmalu otvoritve prometa z Ljutomerom na progi, katera vodi preko njihovega teritorija, upotrebili represivne mere: obustavo prometa med Avstrijo in Jadranskim morjem (Trstom)“.

Politični pregled.

KRALJEVINA SHS.

Na zadnji konstituantni seji z dne 20. t. m. je govoril kot prvi republikanec Lazarevič, ki se je izrekel proti centralizmu in se zavzemal za kompromis med centralizmom in federalizmom. Za tem govornikom je nastopil za velesrbstvo Ljuba Jovanovič, ki kritiziral in pobijal ustavni načrt Jugoslovanskega kluba radi tega, ker bi bilo po tem načrtu razdeljeno srbstvo. Istega dne popoldan je nastopil v imenu Jugoslovanskega kluba poslanec dr. Šimrak, ki je opisoval ter podprl z dokazi delo demokratov in nekaterih radikalov od ujedinitve do danes. Ta Šimrakova pridiga ni prilažala vladnim strankam in je prišlo do takega razburjenja od strani demokratov in radikalov, da se je morala seja prekiniti. Za dr. Šimrakom je govoril še Pribičević, ki je opravičeval svojo politiko in se bahal, da je bilo njegovo zagrebško politiziranje v dogovoru s Pašičem.

NEMČIJA.

Nemčija gotovo ne bo plačala do prvega maja diktirane jej svote, radi tega je danes že javna tajnost, da bodo 1. majnika že zasedle francoske čete mesta: Essen, Solingen, Barmen in Bohum, belgijsko vojaštvo pa se bo lotilo izkoriščanja ruhrskih premogovnikov.

Nemci so sicer prosili Ameriko, naj prevzame vlogo posredovalke med entento in Nemčijo, pa so Američani izjavili, da tokrat ne stopijo na oder evropskega teatra.

ANGLEŠKA.

Rudarska stavka na Angleškem se nadaljuje. Lastniki rudnikov so sicer ponudili stavkarjem nove predloge sporazuma, a so jih rudarji

odklonili, ker se splohi nočejo pogajati, dokler ne izpolnijo lastniki rudnikov rudarskih zahtev.

Angleški rudarji so že začeli s plenitvijo trgovin z živili v premogovnem okrožju Lancashire. — Škoda se ceni na več milijonov.

RUSIJA.

Slednjič je prišlo do podpisanja mirovne pogodbe, sklenjene med polsko vlado in med ruskimi komunisti v Rigi. Poljaki so dosegli res znatne, nepričakovane uspehe in ta pogodba razodeva najbolje vso slabost boljševiške vlade. Boljševiki so premagali z velikanskimi udarci vse caristične generale, zadušili vse kmetijske upore v državi, nedavno razbili še tudi upor komunističnih mornarjev in socialnih revolucionarjev v Kronstadtu, uničili socialistično gruznansko publiko na Kavkazu in seveda zapodili tudi vse ententine čete z ruskega sveta. Po teh naravnost presenetljivo velikih uspehih pa morajo skleniti s Poljaki mir, kakor ga samo zmagovallec narekuje popolnemu premaganecu. Odstopiti so morali Poljakom velikansko ozemlje, najbrže veliko večje, kakor bo pa pozneje samim Poljakom to ljubo. Odreči so se morali vsem težnjam po Litvi in po baltijskih krajih. Na hrušiči so pa gospodarski pogoji, katere so morali sprejeti in ki režejo uprav v osrčje boljševiškega gos. odarskega sistema. Poljaki dobe vojno odškodnino, poljskim državljanom se povrne vsa škoda, povzročena od revolucije. To se pravi, da za Poljake v ruski državi ne veljajo boljševiška pravila komunizma in socializacije. S tem je pa načelo samo uničeno. — Poljski graščak in tovarnar dobita nazaj svojo posest obenem s popolno odškodnino! S tem je kapitalistični sistem vsaj za Poljake v Rusiji zopet priznan. Ta koncesija najbolje odkriva notranjo slabost ruskega komunizma, ki se lomi vedno bolj.

Politična poročila.

p Trumbičev načrt o razpredelbi pokrajn. Beograjski listi javljajo, da bo dr. Ante Trumbič v prihodnji seji konstituantne govoril o krivem tolmachenju krske deklaracije. Med drugim bo predložil, da se država naj razdeli na štiri samoupravne celote in sicer: Srbija, Crna gora in Vojvodina bi tvorile eno pokrajino, Hrvatska in Slavonija drugo, Slovenija tretjo, Bosna, Hercegovina in Dalmacija pa četrto.

p Velikanski shod Hrvatske ljudske stranke se je vršil dne 17. t. m. v Kamenici. Govorili so poslanci: dr. Korošec, Sušnik, Milanovič, dr. Džubič in Gostinčar. Shod je prav krasno uspel.

Dnevne vesti.

š Posebna izdaja „Straže“ za Maribor. Za volilce mesta Maribor smo izdali v petek popoldne posebno izdajo „Straže.“ Dobili so jo brezplačno vsi volilci. V tej izdaji se obravnavajo gospodarske in politične zadeve v Mariboru. Razkritja o koruptnem gospodarstvu demokratov v mestni upravi za časa paševanja dr. Pfeiferja vzbujajo po Mariboru veliko pozornost. Kar nad 3 milijone kron so koruptni demokrati elementi zapravili premoženja mariborskih davkoplačevalcev.

d Kandidatne liste in deželna vlada. Okrajna glavarstva pošiljajo po naročilu deželne vlade (št. 10173 dne 19. 4.) pozive občinskim uradom, naj tekom 24 ur poročajo o strankarski pripadnosti posameznih kandidatov kako si neki ljubljanska deželna vlada to predstavlja. Saj so se morale kandidatne liste vlagati neposredno pri okrajnih glavarstvih. Zupan soloh ne more ničesar vedeti, kake liste so vložene in kaki stranki pripadajo kandidati. In okrajna glavarstva grozijo županom z globami. To je res salomonska naredba.

š Dr. Kukovec in zadovolje v naši državi. Na zadnji seji konstituantne je krtači član Jugoslovanskega kluba dr. Šimrak demokratski policijski režim v naši državi. Demokrati so v jezi kar sikali in si dajali duška v zvezi z nevoljenosti z medklici. Proti koncu dr. Šimrakovega govora je čutil tudi minister dr. Kukovec potrebo, da izpusti iz svojih socialnih ust en med-

klie po zbornici. Mislite si, kaj je znila ta ministrska socialna pravičnost: „Narod je zadovoljen s sedanjimi razmerami v državi, samo le popi nel!“ Pod narodom je debelušasti dr. Kukovec gotovo razumel svojo telesno obširnost, ker duševnih potreb ne more imeti človek, ki spušča medklice zgoraj navedenega kalibra budalosti in zatajanja splošnih razmer. V zbornici so rekli, da je dr. Kukovec s tem medklicem kopiral Krjavlja!

š V tekni laži in obrekovanja je dosegel rekord samostojni poslanec Iv Urek s svojim pamiletom v zadnjem „Kmet. listu.“ Mi se ne čudimo višku Urekovih laži, saj je ta dični zastopnik samostojnežev iz razbojniške žlahte in se preceja tudi nekaj čast in poštenje olinjega ubijalske krvi po njegovih žilah. Beležimo, da je Urekov brat umrl v jetnišnici kot mladosten ubijalec in ropar!

š Urek našteva v zadnjem „Kmet. listu“, da so izposlovali samostojni poslanci prost izvoz poljskih pridelkov, ki je danes prepovedan radi še vedno trajajoče suše v samostojnih žepih — prost izvoz živine, ki je danes tudi prepovedan. G. Urek je v svoji gloriji na delo samostojnih pozabil zabeležiti edini pozitiven rezultat samostojnih poslancev v Beogradu in ta je: izvoznice in Urekova nova palača.

š Samostojni posl. Urek nam zastavlja glavo in svoje premoženje, če mu odgovorimo z deseti na njegova, nam v „Kmet. listu“ stavljena vprašanja. G. Ureku odgovarjamo, da mu bomo odgovorili z dokazi; njegovo glede možganov prazno glavo, ki je radi duševnih volin in labirintov res samostojna, odklanjamo, zadovoljili so bomo z njegovo novo palačo, ako nam jo res podari na naše dokaze. Gospod Urek, vašo s slamnato rezanico napolnjeno glavo vam prepustimo, samo novo palačo nam stavite na razpologo!

š Samostojna lažnjivost poslanca Ureka očita bivšima ministroma doktor Jankoviču in Roškariju, da vlečeta radi svojega ministrovanja mesečnih 24.000 K. G. ministra poklanjata Ureku vse te penzijske tisočake. Ministrske penzije je izposlovala Davičkovičeva demokratska vlada in določila, da dobi vsak minister, ki je ministruval 3 mesece letnih 24.000 K penzije. Dr. Jankovič in Roškar pa nista bila ministra niti 3 mesece, torej ne dobita penzije niti hčka. Taka pisarija g. Ureka po „Kmet. listu“ je navadno razbojništvo časti, kakor si ga lahko privoščijo le g. Urek, ki se zaveda, da polje po njem ista kri kot po njegovem bratu, ki je preminul kot ubijalec in ropar.

š Tudi „Jutro“ je glasilo samostojnežev! Polagoma uvideva slovenska javnost, da so liberalci in samostojneži eno in isto. Zerjavova parola je bila: „Getrennt marschieren, vereint schlagen!“ Tega so se zavedali inteligentnejši samostojneži pred volitvami v konstituantno. Sedaj pa dopisujejo samostojneži v demokratska lista „Nova doba“ in „Jutro“, da pokažejo s tem pred vsem svetom svoje pravo prepričanje. V 93. številki Zerjavovega „Jutra“ je priobčel „Samostojnež iz dežele“, ki se stramuje „Kmetijskega lista“, svoje pismo, v katerem bruhva vso onemoglo jezico naših „hinavskih klerikalcev“. Če bodo samostojneži svoje dopise pošiljali liberalnim listom, bo v „Kmetijskem listu“ res zavlada „suša“. Zopet nov dokaz naših utemeljenih trditev.

š Sodnija in resnicolubje demokratske samostojnega časopisja. Liberalni listi in predvsem tudi nad vse resnicolubni „Kmetijski list“ vedno psuje „Stražo“ in „Gospodarja“ kot lažnivca, tatova časti itd. Z nekako nasladnostjo je ravnokar omenjeno časopisje vedno trebilo javnosti, ako sta dokazovala naša lista resnico objavljenih trditev pred poroto. Doslej sta „Gospodar“ in „Straža“ pred sodnim dvorom vedno dokazala svoje trditve in bila vedno skoro enoglasno opravičena. Po liberalnem časopisju in osobito po „Kmetijskem listu“ pa kar mr goli onih žalostnih notic, ki so naslovljene: V imenu njegovega veličanstva kralja Petra je obsojen g. Jamnik na toliko denarne globe ali pa zapora. Te notice, ki se ponavljajo skoro tedensko, ne značijo resnicolubnosti glasila kmetijske pravde, ampak njego-

vo sodnijsko že tolikrat kaznovano častikrajo, laž, obrekljivost in podlost.

š Volilci, sodite! Na zboru zaupnikov lažidemokracije v Ljubljani je izustil policajdemokratski poverjenik Adoli Ribnikar ta-le značilne stavke: „Tisti, ki nimajo razumevanja za „našo“ državno misel, nimajo pravice, da uživajo med nami katerekoli prednosti.“ Torej: tisti, ki imajo po Ribnikarjevem mnenju „smisel“ za policajdemokratsko „državo“, imajo pravico do raznih prednosti. Demokrati so potemtakem mnenja, da jim mora nuditi država razne prednosti. Ako si demokratu v napotju, te proglasijo kot sovražnika države. Ako demokratski voditelj ziorablja svoje stališče v državi za to, da si „izposluže“ razne dobrine, „pospešuje s tem državno misel.“ Sedaj se le razumemo, zakaj se lažidemokratski mogotei s tako krčevitostjo držijo vladnih korit.

š Demokrat dr. Irgolič iz Maribora izvaja „prügelpatent.“ V Mariboru je električno podjetje „Melistroja.“ V tem podjetju je tudi demokratski advokat, znani dr. Irgolič. „Melistroja“ je pridno tihotapila žarnice iz Nemške Avstrije v Maribor kar brez carine. To nepošteno početje te družbe je začelo predsedati inženjerju Stoku, ki je bil nameščen pri podjetju. G. Stock je enostavno ovadil družbo „Melistroja“ radi tihotapstva žarnic brez carine. Ko je dr. Irgolič zaznal za ovadbo, je povabil k sebi v svojo pisarno Stocka, kjer je inženjerja najprej obsul s psokami, katere je zbral iz vseh kotov demokratskega gnoljišča, nato pa je še Stocka u s sokolski maniri po jugoslovansko ujedinjeno prebatnil. Radi svojevoljnega in prehudega praktičnega izvajanja „prügelpatenta“ je sedaj junaški Sokol Irgolič naznanjen sodniji. Sedaj pa bo kdo rekel, da mariborski Sokoli niso prügelpatentirerji prve vrste!

š Umazana korupcija. Zbirko jugoslovanskih slučajev korupcije zaključuje belgrajski „Balkan“ s sledečo: Leta 1919 je ponujalo neko ameriško društvo v Belgradu večje množine blaga. Ker trgovci blaga niso vzeli, ga je društvo ponujalo vladi — in ministrstvo za prehrano je kupilo to blago za 30.000.000 dinarjev. Blaga ni od vlade nihče videl, a kljub temu je ministrstvo izplačalo lastnikom 3.600.000 francoskih frankov na podlagi sklenjene pogodbe, katere pa ni podpisal minister, marveč navadni uradnik ministrstva. V Solun je odšla posebna komisija, da prevzame kupljeno blago. Blago je ležalo na grških carinarnicah, kjer ga je veliki del zmanjkal. V zabojih so našli kamenje itd. Zopet mala evetka korupcije!

š „Ljubljanca dolga vas“. Ta pesmica nam pride na misel, ko čitamo po vseh ljubljanskih časnikih članke poročila, notice, prepire zaradi nekih reumnih dogodkov v operi. Neki pevec je srečal na cesti nekega kritika, o katerem je bil mnenja, da po časnikih premalo hvali njegovo petje. Da ga primerno podučijo o svojih zmožnostih, ga je pričel na cesti klofutati. Kritič naj bi mu vrnil klofute ob enem s primernimi obrestmi, ali pa poklical redarja, časniki pa so prinesli primerno poročilo o surovem umešniku, pa bi bila zadeva končana. Toda ne! Ljubljanca je dolga vas in če v vasi zapoje eden petelin se odzovejo vsi petelinčki do zadnjega dvorišča in vse kokoši zakokodakajo. Iz enega prepeva jih je nastalo mnogo, stekli so se v gledišču, policija je posegla vmes in prizadeti pravijo, da jih ni tipala z ono spoštljivostjo, kakor bi se spodobilo. Nastalo je razburjenje po časopisju, izgleda, da se bo pričelo splošno klofutanje po ulicah in najboljši klofutači dobe vence od opernih pevk. Akademsko mladina brez razlike se čuti močno prizadeta in zahteva energično od gospoda Pašiča akademsko svobodo klofutanja.

š Prav čudne razmere še vladajo v Bistrici pri Limbušu. Tamošnjim gostilničarjem se namreč ne zdi vredno, da bi si naročili slovenskih časopisov. V gostilni pri postaji pač dobiš „Volksstimme“, včasih celo „Enakost“, toda s tem je že vse izžrpano. Gostilničar tudi kaj rad udrhne po Jugoslaviji in agitira na vse kriplje s komunisti za občinske volitve. Ako jih srce še vedno vleče v Avstrijo, jim bo res treba nekaj primernega poskrbeti!

d Zakaj so drž. železnice pasivne? Nedavno sem imel opravka v Slovenjgradu. Iz Maribora sem se odpeljal s koroškim vlakom ob 16.50 in došel v Dravograd nekako ob 18.30. Na tamkašnjem kolodvoru je že stal vlak, ki bi me naj popeljal v Slovenjgradec. Vprašal sem portirja, je-li še imam časa, da si kupim vozni listek. Časa dovolj, se mi je reklo, kajti vlak gre v Slovenjgradec še le čez dobro uro, stoji pa že tukaj od 18. ure. Res sem moral postopati po kolodvoru čez eno uro. Zakaj pa čakamo tukaj, sem vprašal nekega sopotnika? Ta se je malo nasmehnil, nakar mi je pojasnil celo stvar sledeče: Pred koroškim plebiscitom je vozil ta-le vlak po prihodu „koroškega“ do Labuda in nazaj, potem se le v Slovenjgradec. Po nesrečnem plebiscitu je voznja do Labuda izostala in bi ta vlak lahko takoj po prihodu mariborskega vozil v Slovenjgradec. Toda železniško ravnanje je menda ni izvedelo o tem za nas toli žalostnem dogodku, ali je pa tako zaposleno, da ne najde časa za eno potezo s svinčnikom, da bi se odhod slovenjgraškega vlaka odredil za eno uro prej, koj po prihodu onega iz Maribora. Tako se pa mora kuriti lokomotiva eno uro zastoj, vse železniško osebje mora opravljati eno uro več ponočne službe, kar pa stane nekaj ekih tisočakov, žlasti ako se pomisli, da traja ta nedostatek že več mesecev. V Slovenjgradu sem potem izvedel, da so se že storili potrebni koraki, naj bi se ta nepotrebnost pa draga zamuda odpravila, a vse zastoj. Torej radi boriranosti ali nemarnosti železniške uprave toliko nepotrebnih stroškov. La kdo mora to plačati? Davkoplačevalci! Ker pa to gotovo ni edin slučaj, je nam sedaj jasno, zakaj so državne železnice pasivne.

d Za splavarje. Elektrarna Fala je začela zadnje dni s čiščenjem struge, oziroma z odstranjevanjem peska in sipe, ki jih je nanesla voda pred uhod spuščalnice za splave na desni strani jezca. Dokler bo trajalo to delo, bo prevoz skozi Falo mogoč le samo od solnčnega vzhoda do 10. ure pred polno vsakega dne, o čemur se vsi zainteresirani obveščajo s pristavkom, da se bo nemudoma razglasilo, kedaj bo plovba po Dravi zopet popolnoma prosta.

d Nov most iz Prlekije v Prekmurje. Ze dolgoletna zahteva našega prebivalstva ob Muri po mostovni zvezi med Prlekijo in Prekmurjem bo udeležena te dni. Pri Dekležovju v bližini Veržeja gradijo že nekaj mesecev z vsjo naglico lesen most preko Mure. Poleg civilnih delavcev je zaposlen pionirjev. Delo tako vrlo napreduje, da bo most te dni izročen splošnemu prometu in obmursko prebivalstvo ne bo več imelo sitnob z brodovi, ki so bili dokaj let nesigurno in neredno prometno sredstvo med Prlekijo in Prekmurjem.

d Volišča v Celju. Celjski volilci bodo oddajali svoje glasove na dveh voliščih. Prvo volišče se nahaja na magistratu, drugo pa v telovadnici meščanske šole (dohod iz Strossmajer

jeve ulice). Mestni magistrat je določil drugo kot glavno volišče, kjer se ugotovi končni izid volitev.

d Delavstvo proti demokratom. — Delavec iz Slatine nam piše: V celjski liberalni „Novi dobi“ se nekdo zaganja v osebo ravnatelja kopalnice v kogaški Slatini g. Dolenc. Toda dopisniku in liberalcem lažidemokratom bodi povedano, da je bil ravnatelj g. Dolenc nam delavcem kolikor toliko pravičen, vemo pa prav dobro, da od rovega ravnatelja, ki je liberalec in vzet iz družbe lažidemokratov, nima mo pričakovati ničesar dobrega. Je pač že tako, da ima liberalce srce samo za bankirje in za velekapitaliste, dočim mu je preprost delavec deveta briga. Delavci, na dan volitev pa pokazite s kroglicami v rokah, da tudi vi ne marate raznih demokratov in le spustite volilne kroglice v škrinjice Slovenske ljudske stranke, katera je edina pravična zaščitnica zatiranega delavstva.

d V boju proti združenim našim nasprotnikom. Iz Dobrne pri Celju se nam poroča: Tukašnji samostojni, katerim so se pridružili vsi nemškotarji in nekdanji čitatelji zloglasnega ptuškega „Sta.erca“, se z vsjo vrnico pripravljajo na naskok na našo staro, močno in v hudih bojih za katoliško in slovensko Dobrno preskušeno trdnjavo. Vam, oče Blaž in vsem združenim nasprotnikom pa že danes smemo prerokovati, da bo vaš naskok na našo trdnjavo na dan volitev odbit!

d Starši, pozor! V pešadijsko podoficirsko šolo v Sarajevu se sprejme 500 kandidatov. Tozadevna natančna pojasnila daje vsaka polkovna okrožna komanda in okrajna glavarstva. Zadnji termin za vlaganje prošnje pri komandi sarajevske podoficirske šole je 10. maj t. l.

d Naša komisija za razmejitev med našo državo in Italijo je odpotovala iz Ljubljane v Benetke, kjer se sestane z italijansko. Iz strahu pred fašisti se bodo vršile vse seje te komisije v Benetkah.

d Trgovska pogajanja med našimi delegati in italijanskimi so se že začela v Beogradu. Naša delegacija se je postavila na stališče, da pod sedanjimi razmerami ne more skleniti Jugoslavija z Italijo nikake definitivne trgovinske pogodbe.

d Aretirali so posestnika Engelberta Frece na Zibiki pri Smarju, ker je 21. marca s pomočjo svoje hčere ubil lastno ženo. Oba sta bila oddana okrajnemu sodišču v Smarju.

d Požar. Pred par dnevi se je vnelo poslopje elektrarne centrale v Reštajnu pri Rajhenburgu. Poslopje, ki je last Trboveljske pramogokopne družbe, je pogorelo do tal. Škoda znaša nad 1 milijon kron.

d Železniška nesreča na Hrvatskem. Dne 20. t. m. okoli 23. ure se je zgodila na postaji Stenjevec mala železniška nesreča. Neka lokomotiva je zadela ob v postaji stoječi vlak, kar je imelo za posledico, da se je zadnji vagon vlaka popolnoma razbil. Predzadnji vagon, v katerem so se nahajali trije potniki, je bil dvignjen

vkvišku. Vlak je na dveh mestih raztrgan. Zrtev ni zaznamovati.

d Kdo je v Jugoslaviji kvalificiran? Nedavno je vozil neki bivši stotnik z akademsko izobrazbo pri glavni direkciji carin prošnjo, da se mu dodeli primerna služba v carinski stroki. Dobil je zavrženo prošnjo, čes, da je „nekvalificiran.“ Čudno, ta akademsko izobražen človek ni kvalificiran za službo carinskega pripravnika, pač pa ima vse kvalifikacije bivšavstrijski feldwebel Latas v Osijeku, ki opravlja službo agrarnega inšpektorja in ki nadzoruje ošeški županijski urad. Komentar je tu pač brezpredmeten . . .

d V dimniku je obtičal. Nedavno so v Berlinu zasledovali nekega vilmica, ki je bežal po strehah. Ker so mu bili detektivi za petami, je zbežal v dimnik. Dimnik pa je bil tako ozek, da je vlomlec v njem obtičal. Priti je morala požarna bramba, kateri se je s trdom posrečila rešitev vlomica.

d Radi davščine se je obesil v Debreczinu na Madžarskem 64 letni milijonar Jakob Kolb. Sorodniki so zatrjevali, da se je obesil radi plačevanja davka na vojne dobičke. Odmerili so mu 160.000 K letno in kljub temu, da je bil večkratni milijonar, je živel v strahu, da bo moral lakote umreti.

d Dolenjske Toplice za invalide. S 1. majem t. l. prične invalidska uprava z brezplačnim zdravljenjem invalidov v Dolenjskih Toplicah. Oni invalidi, ki se žele zdraviti v teh toplicah, naj pošljejo svoje prošnje najkasneje do 20. maja invalidskemu oddelku poverjeništvu za socialno skrb (šentpeterska vojašnica). Prošnje morajo biti opremljene z izvidom o nadpregledu in zdravniškim spričevalom okrajnega ali okrožnega zdravnika, kjer se potrjuje, da je prosilec zares potreben zdravljenja v Dolenjskih Toplicah in da je bolezen dejanska in vznešeni zvezi z njegovo invaliditeto. Prošnje, ki ne bodo v tem smislu opremljene, se ne more vpoštevati. To zdravljenje bo trajalo povprečno za vsakega invalida 3—6 tednov. Onim in validom, ki so že letos vložili prošnje za sprejem v Dolenjske Toplice, ni treba istih ponoviti.

Iz Maribora.

d Policaidemokratska polomija. V sredo, dne 20. t. m., ob 8. uri zvečer, se je vršil v dvorani gostilne „Maribor“ v Mariboru „trgovski sestanek“ oziroma volilni shod demokratov. Sklicala sta ga s posebnim fermanom bodoči „župan“ dr. Serneec in njegov zvesti opreda Voglar. Sestanek je bil prava polomija. Udeležilo se ga je zvesem 29 (beri in čitaj: devetindvajset) oseb. Od teh je treba odšteti še nekaj somišljenikov drugih strank, ki so pa prišli zgolj iz radovednosti. Sestanek je otvoril Weixl, ki je navduševal svoje „šlevilno občinstvo“, da naj voli le samo demokratsko listo. Nato je Šoštarč v tričetrtturnem „ekspozeju“ pral svoje umazano perilo izza dobe svojega paševanja na gospodarskem uradu. Gradivo, s katerim je Šoštarč postregel, pač ni bilo primerno za volilno a-

gitacijo, saj je s tem naravnost odbiljal. Dr. Serneec je razpravljaval o „na-logah“, ki si jih stavijo bodoči mestni očetje demokratskega kalibra. Tudi Voglar je v svoji neizogibnosti mrcvaril potrebnost demokratske sloge obpriliki volitev, ni pa svojim backom povedal, da je pred dobro uro v seji mestnega sosvefa doživel čedno blamažico. Ta veleznačilni „sestaneček“ je zaključil Weixl, navzoče demokrate pa je obšel strah pred izidom občinskih volitev . . .

d Lueger — Voglar — volitve. Na sestanek poštinih uslužbencev, na katerega je gosp. prof. Voglar vsacega volilca posebej pismeno povabil, je došlo blizu 30 oseb, med temi nekaj volilcev SLS. Sestanek bi bil sicer lep — ako bi ne bilo čez par dni volitev. Sklicatelj je povedal, da morejo le napredne stranke rešiti slovenski značaj Maribora in njega okolice. Na predne stranke bi bile Demokratska, Nar. soc. in SKS. O klerikalcih je dvomljivo, ker so radi razmer v Beogradu vsi iz sebe in paktirajo z JSDS. in komunisti, če jim kaže. Povedal je novico, da so naprednjaki v listah SLS in da se je JDS vedno potegovala za koristi uradništva. Ko je zvrnil mestni dolg na — Nemce, čujejo navzoči, da bo občina zvišala doklade, katere bo uradništvo tudi na vinu čutilo, je pripomnil nekdo, da tudi na hrani. V tem toku je šlo predavanje do konca. Ugovorov ni bilo treba v zagrnenem lokal. Poštno osebje ve dosti več, kar je razkril gosp. profesor svojim. Znano je temu tole: Ko je bila vlada SLS v Beogradu, so cene živilom padle. Kapitalisti so hoteli imeti tedaj — štrajke, Pragmatiziranje, dinarske plače, pragmatika se izvrši baje takrat, ko bode stal v vsaki cerkvi orožnik z bajonetom. Advokati in stanovanja državnih nameščencev igrajo neko posebno vlogo. Ako prinese kmet eno uro ali še več, daleč mleko v mesto zasluži verdar pri litru 6 ali 7 kron, bolj kakor neki tudi že znani Rosenberg. So li za Jugoslavijo oni, ki so dovolili prostozidarjem prosto službeno vožnjo po železnicah, a za svoje uslužbence, ki si od ust pritrjavajo različne narodne davke, nimajo znižane vožnje. Susteršič je pač rekel, da uradništvo žre, po čemur se ravna tudi JDS, ker je le učiteljstvu — a ne radi potrebe — zvišala dohodke. Ker vedo državni nameščenci še mnogo več, si ne bodo dali natresti peska v oči; vsak bode pogledal, ker je dovolj inteligen, da ne bo vrgel kroglice v drugo in zadnjo škrinjico v Mariboru. Kdor pa še doslej ni mogel spoznati načel in poštenega delovanja SLS in ne glasuje z isto — mu ni pomagati!

d Misijoni prof. Voglarja so silno klaverni. V sredo zvečer je misijonaril 23 Šoštarčevim trgovcem, četrtek večer je spreobračal poštarje, za danes petek hoče zmuštrati policijske stražnike, nedeljo zvečer mesarje in pondeljek — carinike. Zelimo Voglarjevimi misijonom bilo uspeha.

d Ata Šoštarč so hudi. Na Voglarjevem misijonu v sredo zvečer so govorili tudi ata Šoštarč in so se hudovali, da si drzne „Straža“ opozori-

Moj stric in moj župnik.

Iz francoščine prevedel Paulus.

(Dalje.)

Dajte mi nasveto in razsvetljenja, gospod župnik!

Kadar je bil kak sklep storjen, se gospod Pavolski ni dolgo obotavljal, z njim in tudi topot je kmalu določil, da bo Blankina poroka petnajstega prosinca.

Prevara je bila zanj bridka, toda da bi nasprotoval svoji hčerki, mu je tom manj prišlo na misel, ker je vedel za mojo ljubezen, ker je bil odkritostren, razsoden človek ter nezmožen, da bi se trmasto držal svojih načrtov, ko je šlo za srečo njegove nečakinje.

Pavel je nosil svojo srečo možato. Nobenega ljubosumja ni čutil, nobene jeze. Kako zelo je bil podoben drobnim osebicim, ki ga je tako nežno ljubila, ko je on ljubil drugo, in tudi ni bila jezna ne nanj, ne na Junono! Preprižana sem, da mu ni nikdar prišlo na misel, da bi svojega tekmeča zastrupil ali mu prerezal vrat kje v kakem skrivnem gozdnem kotu.

Ko je zvedel, da so uničeni njegovi upi, je prišel z očetom na obisk.

Podal je roko Blanki in ji je rekel prostodušno in neprisiljeno:

„Sestrična, jaz želim le vašo srečo in upam, da si ostanemo prijatelji!“

Toda vkljub svojemu junaškemu premagovanju je hudo trpel. Njegovi obiski v Pavolu so postali zelo redki, in kadar sem ga videla, sem opazila, da se je izpremenil duševno in telesno.

In spet sem na skrivnem jokala in se jezila nad njim. Tako logično bi bilo, da bi ljubil mene! Tako samo ob sebi umljivo, da bi bil videl, kako zelo sta si najina značaja podobna, in da ga jaz ljubim strastno. —

XVII.

Petnajstega prosinca smo imeli ja sno vreme in hud mraz. Narava se je odela z bleskajočim ivjem in je bila bajnokrasna. Junona, blede v lice, je bila v svoji beli poročni obleki tako lepa, da nisem mogla odtrgati svojih pogledov od nje. Zdelo se mi je podobna mrzli naravi, ki si je našla svoj ledeni blešk in kras.

Po obedu je odšla Blanka v svojo sobo, da bi se preoblekla. Vsa ginjena se je vrnila, še enkrat smo se slo-

vesno objeli — in novoporočenca sta odpotovala proti Italiji.

Dan me je razburil, moji živci so bili zdelani in zahotelo se mi je po sa moti. Pustila sem strica, da se je iznebil gostov, kakor je sam vedel in znal, vzela svoj topli zimski površnik in se napolnila v svoj prijubljeni kotiček v parku.

Droben potočič je tekel skozi park sredi gostega smrečja je padal v majhnem, umetnem vodopadu čez skalovje, debelo drevo se je pred davnim časom globoko nagnilo čez potok in naredilo ob vodopadu naraven mostič. Tu je bil moj najljubši prostor, samotni in oddaljen od hiš, tukaj sem v miru pohajkovala za svojimi mislimi.

Tudi danes sem obstala pri mostiču. Ivje ga je pokrivalo. Gledala sem ledene sveče, ki so visele od debla v zmrzli potok, in se zamislila v svojo bodočnost.

Ne vem, kako dolgo sem premišljevala in stala v mrazu, ki me je bodel v lice, ko zagledam njega, ki je bil predmet mojim mislim.

Bližal se je mojemu prostoru, otožen je bil in zelo slabe volje. V svoji raztresenosti je odnesel stricu palico, z njo je jezno mahal po drev-

ju ob potu, da ga je živje obsipovalo z belim prahom.

Obrnila sem mu napol hrbet. Pa saj je javna tajnost, da imajo ženske oči tudi na hrbtu, zato mi ni ušla nobena njegova kretnja.

Ko je prišel blizu mene, je prekril zal roke na prsih, gledal zmrzli vodopad, mostič in drevje in ni zinil besede. Igrala sem se s smrekovo vejico in ga gledala po strani, ne da bi bil opazil.

„Sestrična —!“

„Bratranec —?“

Cakala sem, ali bo nadaljeval. Ker pa ni bilo nadaljevanja, sem se obrnila nekoliko k njemu, da bi mu dala pogum.

Nagubal je obrvi in glasno vzkliknil:

„Ustrelil bi se najrajši!“

„Izvrstno!“ sem dejala suho. „Pojdem na vaš pogreb!“

Moj odgovor ga je tako iznenadil, da je pustil pasti roke in me srepa pogledal.

„Vi bi mi ne branili samoumora, sestrična?“

Dalje prihodnjica.

ti Mariborčane na „čedne“ kupčije, ki jih je uganjal Soštarič s svojo zlaho v gospodarskem uradu ozir. mestni prodajalni. Mi pa pravimo: V prihodnji občinski svet morajo priti ne Soštariči in ne njegovi demokratiški sodrugi, ampak možje Ljudske stranke, ki bodo zahtevali, da Soštarič, Pfeifer Barša Kozinc, Zentner e tutti quanti vrnejo mestu svoto 3 milijone kron, ki so jih zapravili. Pravica mora zna-

d Se enkrat napad „Tabora“ na ravnatelja dr. Tominška. Iz zanesljive strani smo izvedeli, da bi bilo zelo zanimivo, če bi g. dr. Rosina po vedal, kaj pravi on o dotičnem gajusnem članku (ki ga je pisal Voglar) v „Taboru“.

d Zaslužne može zapostavljajo. Iz vrst poštenih mariborskih naprednih krogov smo dobili: Ogladal sem si kandidatsko listo JDS. Opazil sem, da so dolgoletnega narodnega voditelja in zaslužnega rodoljuba g. dr. Franjo Rosina djali na nesigurno 10. mesto. To je zasluga Voglarjeva. In kje je zvesti slovenski trgovec Sepec, kje dr. Pipuš, kje drugi naši res zaslužni narodni veterani. In koga vidim na sigurnih in polsigurnih mestih: Voglarja, Vahtarja, Kežarja, Soštari-

ča (!?) itd. Vprašam tudi, ali ima dr. Serbec več zaslug za slovenski Maribor nego dr. Rosina? Povejte vi ljudje Voglar-Kodermanove branže! Vemo, zakaj je Voglar zapostavil doktor Rosino. Zato, ker se dr. Rosina ne da komandirati od blebetavega in domišljavega Voglarja. Odgovorili bo mo po svojo dne 26. aprila. — Star mariborski narodnjak.

d Dobri računoslavci. Nek državni uradnik v Mariboru je moral JDS kandidatu dr. Cerniču plačati za kratko zdravljenje v bolnišnici njemu samemu nad 26.000 K. Vprašamo nadalje, kako je s pacientinjo iz Rogaske Slatine, ki si je dala v bolnišnici odrezati mandeljce. Ležala je 5 — 6 dni na kirurški oddelku in je morala še poleg običajnega plačila bolnišnici, plačati še dr. C. več tisočakov. Dr. Cerniču bo gotovo tudi znano, kaj je s tistim carinskim uradnikom, ki je plačal „nekomu“ 601 K za operiranje leve pažnje, a je postal invalid, pač pa po sedanjih operacijah. Ko likor nam je znano, je še v veljavi odlok ministrstva za narodno zdravje, da ne sme zdravnik bolnikom za zdravljenje v javnih bolnicah poleg običajnih pristojbin in stroškov prav ni-

česar računati. Zelimo, da bi nam JDS kandidat dr. Cernič to zadevo pojasnil.

d Udruženju gledaliških igralcev v Mariboru. Na Vašo objavo v „Taboru“ izjavljam, da vstrajam pri svoji trditvi glede nastopa nekega Poseba in nekih gledaliških igralcev v Mariboru napram delavcu Gabrovcu. Še enkrat povdarjam, da je neinteligentno, da inteligentni ljudje navalijo na ubogega delavca, ako se je ta izjavil za kandidatsko listo SLS. Gosp. Skrbnišček naj blagovoli podučiti svoje tovariše in Poseba, naj ne napadajo priprostege človeka, če ne prisega ravno na program JDS. Ako ne bo več takih incidentov, pa nihče ne bo vlačil igralskega osobja našega gledališča v polemike, ki jih porablja volilni boj. — Franjo Zebot.

d Alkoholna prepoved velja za Maribor 25. in 26. t. m. radi občinskih volitev.

d Škod Jugoslovanske strokovne zveze bo v nedeljo, dne 24. t. m., ob 5. uri popoldne v Splavarski ulici. — Somišljeniki in somišljenice, pridite v polnem številu!

d Obrtniki, pozor! V nedeljo, dne 24. t. m., ob 9. uri predpoldan, se vr-

ši v restavraciji Narodnega doma redni letni občni zbor Slovenskega obrtnega društva v Mariboru.

Orlovski vestnik.

o Sv. Križ na Murskem polju. Na splošno željo občinstva ponovi Orel v nedeljo, dne 24. t. m. v Slomšekovi dvorani prelepo igro „Ne pričaj po krivem!“ Zares, vredno je, da si ogleda to igro vsak in ne bo mu žal za par kronic.

Gospodarstvo.

g Poučno predavanje o čebelarstvu. Dne 24. t. m. po rani službi božji se vrši pri Sv. Ani v Slov. gor. podučno predavanje o čebelarstvu. Predaval bo deželni potovalni učitelj g. Ivan Jurančič. Po predavanju se vrši praktično razkazovanje pri čebelnjaku g. Antona Spindler na Ročici. Čebelarji, udeležite se tega predavanja v obilnem številu!

g Vrednost denarja. Ameriški dolar stane 138% do 139% naših kron, 100 avstrijskih kron stane 23, 100 nemških mark 228, 100 italijanskih lir 650 do 660, 100 čehoslovških kron 190—193 jugoslovanskih kron.

Ceno kupite moške hlače 120—, 190—, 230—, moške spodnje hlače K 80— in 88—, srčice pisane ali bela K 120—, 145—, 170—, hlačešina 126 cm široka 1 m K 70— do 148—, plavotisk, lep, 1 m K 40—, 45—, 48—, oksford, dober 1 m K 40—, 46—, rujava platno 1 m 34— do 40—, sifoni, fini 1 m K 42— do 50—, predpasniki za ženske K 58—, 66—, 72—, 85—, glavni robci, lepi K 30—, 36—, 42—, konjske štrange 1 par K 24—, 30—, 38—, 44—, uzde navadne in pletene K 15—, 17—, vrvi za perilo, zidarje, tesarje in seno; dežni-gumi plašč, angleški kron 120—, žamet rižast, črn, rujav — zelene barve za moške obleke 1 m K 130— do 145—, toaletno milo, žepna zrcala, britve, nože, trake za čevlje, cigaretna papirčke, vse vrste krtač, lasne igle, glavnike in raznega drugega blaga v zalogi

Alojzij Gnušek, Maribor, Glavni trg št. 6, Slovenija. 65

Nakupim vsako množino makovega semena. Stavite ponudbe in vzorce. Vinko Hmelak, kol nijačna trgovina, Maribor, Slomškov trg 6. 2—3 205

Zanesljiv šafer, oženjen se sprejme. Vpraša se pri Mariborskem paromlinu Karel Scherbaum in sinovi 2—3 206

Otvoritev nove pekarnice! Naznanjam, da sem otvoril novo pekarno v Smetanovi ulici 5 v Mariboru in priporočam najboljše pecivo. Z odličnim spoštovanjem Majer Franjo, pekovski mojster. 210

Klobuke, čevlje, obleke, perilo, dežnike, tržne torbice in razno galanterijsko blago kupite najceneje pri tvrdki **Jakob Lah, Maribor, Glavni trg 2** 5—10 194

TISKARNA SV. CIRILA V MARIBORU

TELEFON ŠT. 113

KOROŠKA CESTA

prilporeča raznovrstni papir, kakor kancelijski fini in srednje fini, konceptni, strojepisni, pivnik, risalni papir, najraznovrstnejše

mapice v vsaki množini, kuverte, razne zvezke za srednje in ljudske šole, sploh vse pisarniške potreščine po najnižjih cenah

URE vsake vrste se sprejemajo v popravilo. Zaloga ur, zlatnine in srebrnine. Kupujem srebrne krone, dvekronske novce, srebrne goldinarje itd. 2—10

Jan Ignaci, Maribor, Grajski trg (v gradu).

Učenca za pekarno, iz dobre krščanske hiše sprejme pod ugodnimi pogoji Franc Vaupotič, Maribor, Aleksandrova cesta 53. 204

Hiša z vrtom in hlevom, solna čna lega, se proda. Maribor, Ob Bregu 24. 3—3 195

Okrogel in rezan les, trame kupi vsako množino „DRAVA“ lesna industrijska delniška družba, 1+ Maribor Aleksandrova cesta 51. 207

Naznanjam p. n. občinstvu mesta in okolice, da sem otvoril

Atelje za moderno slikarstvo v Mariboru, Gosposka ulica 23. Prevzamem vsa dela spadajoča v stroko fotografije in slikarstva, kakor portrete, skupine, interieure in športne snemke v navadni, kakor tudi v najmodernejši izradbi. — Atelje je odprt vsak dan. Dež in slabo vreme ne vplivajo na fotografiranje. Spoštov. V. Vlašč (prej Jerkič in Vlašič. Trst—Gorica).

LIVARNA ZA **ZVONOVE IN KOVINE** POPREJ DENZELA SINVI **MARIBOR : KOPALIŠKA ULICA 9** je zopet v obratu!

CERKVENE ZVONOVE izdeluje surove live v vseh kovinah in zlitvinah (bron, medenina, aluminij itd.)

UMETNA LIVARNA RELIEFI, CERKVENI SVETILNIKI

Vsa oprema za žgalnice, kletarstva, pivovarne, opreme za plin in vodo, opreme za cevi, pipe za pivo, uteži iz medenine lastnega izdelka. Popravilnica za brizgalne itd.

Inž. J. & H. Buhl. 156

JULIO MEINL D. D. 9—135

KAVA ČAJ KAKAO.

Središnjica: ZAGREB.

Podružnice: ZAGREB, Duga ulica 6. LIUBLJANA, Aleksandrova cesta 1. MARIBOR, Gosposka ulica 7. PECUH, Kraljevska ulica 19. 120

Spodnještajerska ljudska posojilnica Stolna ulica šte. 6. v Mariboru reg. zadr. z neom. zav.

Obrestuje vloge po 4% in 4 1/4%

Daje posojila na vknjižbo ali poroštvo. Stroški so neznatni, ker oskrbi zavod vknjižbo 185 brezplačno. 20

Za varnost vlog jamči rezervni sklad, naložen v vinogradnem posestvu, v hiši in stavbiščih na najlepšem prostoru v Mariboru.

Rentni in invalidni davek plačuje posojilnica sama.

Na drobno! Na debelo!

Otvoritev nove trgovine v Ptuj! Naznanjam p. n. občinstvu in trgovcem v mestu in okolici, da sem otvoril **v PTUJU, Slovenski trg št. 4** novo, vsevrstno založeno trgovino s steklom, porcelanom in sorod. blagom. Zagotavljam zmerne cene in solidno postezbo!

Avgust Kraigher. 1—5 Edina slovenska tvrdka te vrste v Ptuj. 209